

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Název programu

**MOTTO MŠ: „JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA – VE ŠKOLCE JE
VŽDYCKY PRIMA“**

ŠVP byl zpracován v období 1. 8. - 31. 8. 2023

vznikl na základě podkladů z RVP PV, se zaměřením na koncepci MŠ Staré Hodějovice,
a z důvodu ukončení platnosti ŠVP z roku 2020

Čj: MŠ-03/2023

Platnost dokumentu: 1. 9. 2023 – 31. 8. 2026

zpracovala: Mgr. Jana Berešová, ředitelka mateřské školy Staré Hodějovice

Obsah ŠVP:

1. Identifikační údaje.....	3
2. Charakteristika školy.....	4
3. Podmínky předškolního vzdělávání.....	6
4. Bezpečnostní opatření.....	12
5. Organizace vzdělávání.....	14
6. Charakteristika vzdělávacího programu.....	22
7. Vzdělávací obsah.....	26
8. Evaluační plán školy.....	58
9. Seznam příloh.....	63

1. Identifikační údaje o škole

Název: Mateřská škola Staré Hodějovice, příspěvková organizace

Adresa: Mateřská škola, Obecní 5, 37008 Staré Hodějovice

Telefon: 387240345

Email MŠ: ředitelka: jana.beresova@centrum.cz
skolka@msstarehodejovice.cz

Počet tříd: od 1. 9. 2020 2 třídy

IČO: 75000151

Ředitelka MŠ: Mgr. Jana Berešová Třída Žabičky

Učitelky MŠ: Mgr. Ladislava Strnadová
Bc. Nikola Michale Třída Ježečci
Bc. Kristýna Podsedníková

Školnice/prac. v provozu: Ivana Scheinpflugová, Marta Pokorná

Zřizovatel: Obec Staré Hodějovice

Typ: zařízení s celodenní péčí

Maximální kapacita: 44 dětí

2. Charakteristika školy

Naše mateřská škola je v právní subjektivitě od 1. 12. 2002. Je umístěna uprostřed vsi Staré Hodějovice v zástavbě rodinných domků a nachází se v objektu bývalého obecního úřadu. Nedaleko mateřské školy je postavené obecní hřiště vybavené zajímavými hracími sestavami, které s dětmi často a rádi využíváme. Děti tak mají možnost při pobytu venku střídát místa na svou hru a vše je pro ně tak pestřejší. Mateřská škola byla během měsíců března 2020 až srpna 2020 přestavena na dvoutrídni mateřskou školu. Mateřské škola má tedy po celkové přestavbě kapacitu 44 dětí. Děti jsou rozděleny podle věku ve třídách: malé děti „Ježečci“ a předškoláci „Žabičky“.

Mateřskou školu tvoří v první třídě (u malých dětí) dvě šatny, chodba, sociální zařízení pro děti a zaměstnance (oddělené), stabilní ložnice se skladem, třída, herna, sklad pro provozní pomůcky, kuchyně pro přípravu svačin a výdej dovážených obědů ze ŠJ při ZŠ Nové Hodějovice – dovoz zajišťuje školnice. V druhé třídě (u předškoláků) se nachází třída, herna, ložnice, sociální zařízení pro děti a zaměstnance, sklad pro provozní pomůcky, kuchyně pro přípravu svačin a výdej obědů. Areál školy obklopuje členitá zahrada, vybavená domečkem na hraní, houpačkami, pískovištěm a sprchami pro letní otužování. Během letní prázdnin v roce 2017 došlo k celkové k výměně herních prvků. Dostatečně velký prostor obou tříd umožňuje vytvoření podnětného prostředí (center ke hrám) i míst pro odpočinek nebo rušnější aktivity. Třídy jsou vybaveny novým vhodným nábytkem pro ukládání hraček a didaktických pomůcek i metodických pomůcek. Děti mají bezprostřední přístup ke všem hračkám. Naše mateřská škola je vybavena klavírem, radiomagnetofonem s CD, barevnou televizí, DVD a videopřehrávačem. Děti nejsou vázány jen na ohraničenou plochu zahrady, ale podnikáme i výlety do blízkého okolí. K pozorování jsou zde různorodá přírodní prostředí jako pole, louka, les. O děti pečují paní učitelky. Všechny se zajímáme o novinky v práci s dětmi. Sledujeme články v pedagogické literatuře, nabídku Národního institutu pro další vzdělávání v Českých Budějovicích na další proškolení. Poznatky si předáváme na pedagogických poradách a zařazujeme je v práci s dětmi. O čistotu ve třídě a přípravu svačin a přesnídávek i o úpravu prostředí okolo mateřské školy se starají provozní pracovnice – školnice. Partnery v naší práci jsou především rodiče. Ti působí na dítě nejvíce, jsou prvními lidmi, se kterými se dítě setkává, jsou mu vzorem a přirozenou autoritou. Proto je velmi důležitá spolupráce rodiny a školy.

Posláním naší mateřské školy je rozvíjet děti ve třech základních oblastech, v oblasti psychické, fyzické a sociální. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají. Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči. Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany. Maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu. Záleží nám na tom, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

Pro práci s dětmi vycházíme z dokumentu „Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání“, jež akceptuje vývojová specifika dětí předškolního věku a umožňuje je promítat do obsahu, forem a metod vzdělávání. Program vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro vzdělávání předškolních dětí.

Personál naší mateřské školy se šestičlenný:

Ředitelka: Mgr. Jana Berešová

Učitelky: Mgr. Ladislava Strnadová, Bc. Nikola Michale, Bc. Kristýna Podsedníková

Školnice/pracovnice v provozu: Ivana Scheinpflugová, Marta Pokorná

Zásady pro učitelky:

- mít všechny na děti přiměřené nároky, být k dětem spravedlivé, vstřícné
- respektovat odlišnosti dětí,
- vytvářet u všech pocit bezpečí a jistoty,
- snažit se chápat individualitu dítěte, mít na paměti, že žádné dítě není stejné a každé dítě má jinou potřebu.
- Snažit se o to, aby se děti do školky těšily, a hlavně aby se měly na co těšit. Připravovat pro děti činnosti pestré, a aby učení bylo součástí hry, prováděné nenásilnou formou.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Věcné (materiální a hygienické)

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (tedy kromě koupelny, umývárny a dětských WC). Dětský nábytek již byl z celé části přizpůsoben antropometrickým požadavkům. Vybavení pro odpočinek dětí (lehátka) byla vyměněna za nové a nyní vyhovují hygienickým požadavkům. Bylo zakoupeno nové povlečení pro děti z bio-bavlny. Taktéž vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí, byly zakoupeny nové didakticko-metodické pomůcky, které jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Podstatná část hraček byla umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje rozsáhlá zahrada, která v roce 2017 prošla celkovou rekonstrukcí. Od září 2020 došlo k výstavbě nové třídy pro předškoláky, kde se nachází nová prostorná jídelna, menší herna pro děti, rozsáhlá ložnice, která bude využívána pro pohybové aktivity dětí, nová umývárna, kuchyně, kumbál pro paní uklízečku a šatna pro zaměstnance. Byl zakoupen nový nábytek, nové hračky, didaktické i metodické pomůcky pro předškoláky. Třída bude zútulněna obrázky dětí, barevnými sítěmi, pravidly třídy, vzpomínkových stromem s fotografiemi dětí, které už jsou ve škole, nálepkami hvězdiček a mraků c ložnici předškoláků.

3.2 Živospráva

Především pedagog musí být pro děti příkladem a pravidla, která chce uplatňovat, musí také sám dodržovat!

Dětem poskytujeme plnohodnotnou stravu a ze všech sil se snažíme podporovat jejich správnou životosprávu. Je dodržován pitný režim po celý den. Obědy jsou dováženy z jídelny ZŠ Nové Hodějovice. Jídelníček je sestavován tak, aby odpovídal zásadám správné výživy, a aby uspokojil nároky dětského organismu, který roste a vyvíjí se a také, aby dětem chutnal. Strava je velmi pestrá a zdravá s dostatkem ovoce a zeleniny, děti dostávají cereální pečivo, v jídelníčku jsou také dostatečně zastoupeny mléčné výrobky, luštěniny a ryby. Intervalů mezi jednotlivými jídly jsou vhodně dodržovány a taky přizpůsobovány činností dětí i různým neplánovaným změnám. Násilnou formou děti do jídla nenutíme, jen se snažíme, aby alespoň ochutnaly to, co se jim během dne předkládá. Děti si během roku mají možnost též sami

přípravit ovocné a zeleninové saláty, různá občerstvení (například oslava podzimu, pečeme cukroví na vánoční svátky, ke Dni maminek atd.).

Do mateřské školy přijímáme děti zdravé, bez zjevné známky onemocnění. Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky. Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.

V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti ke spánku nenutíme.

Naším záměrem je v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku.

3.3 Psychosociální podmínky

Jsme nově dvoutřídní mateřská škola. Na děti budou mít značný vliv jejich vzájemné kontakty a život ve skupině. Mladší děti se učí od těch starších a naopak. Ve věkově smíšené třídě má dítě přirozené podmínky pro svou socializaci, která je hlavním přínosem předškolního období pro celý život. Vytvoření věkově smíšené skupiny nepůsobí samo o sobě, jejich vliv na vzdělávání a výchovu dětí souvisí s cílevědomou prací učitelky, s respektováním ostatních podmínek a zásad programu MŠ.

Vztahy mezi dětmi by měly být přátelské, vstřícné, vyskytovat by se mělo méně projevů agresivity, zejména u chlapců ve věku 5–6 let se zmírňuje soupeření, neboť starší děti přirozeně zaujímají vedoucí postavení ve skupině. Smíšená třída má i příznivý vliv na sourozenecké vztahy. U dětí od 3 let je rychlejší vývoj pasivního a aktivního slovníku i gramatické stránky řeči.

Vstup dítěte do MŠ je velkým zásahem do jeho života, který prožívá silně emocionálně. Proto je potřeba ho na tuto změnu připravit. Je to individuální proces, který se týká i rodičů. Naše MŠ umožňuje ještě před samotným nástupem dítěte do zařízení jeho postupnou adaptaci.

Z tohoto důvodu děláme vše pro to, aby se děti v naší mateřské škole cítily bezpečně, spokojeně a rády do ní chodily. Stejně podmínky chceme vypěstovat i u rodičů dětí. Proto nově přichozím dětem poskytujeme dostatečný prostor pro adaptaci a život v novém kolektivu – po dohodě s rodiči. Nepřetěžujeme je a usilujeme o pohodový průběh celého dne. Přesto se držíme vytyčeného řádu MŠ, který je nutný pro formování života dítěte předškolního věku –

společně s dětmi tvoříme pravidla soužití. Vedeme děti k rovnocennému postavení. Snažíme se vyhýbat negativním slovním komentářům. Chceme, aby mezi personálem a dětmi panovala důvěra, pochopení a tolerance.

Nutná je i úzká spolupráce s rodiči. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, k prožitku vlastní zkušeností, aby se zapojovaly do činností, pracovaly svým tempem. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti. Děti mají možnost účastnit se společných her i činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

3.4 Organizace v MŠ

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené činnosti, spontánní činnosti i individuální činnosti. Poměr všech těchto činností je vyvážený. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby pracovaly svým tempem atp. Pedagogové se dětem plně věnují. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Organizace dne v MŠ

6:30 – 8:00	scházení dětí, ranní hry podle volby a přání dětí, didaktické činnosti v souvislosti s RVP
8:30 – 9:00	hygiena, dopolední svačina dětí, relaxační cvičení
9:00 – 9:30	pohybové činnosti, tematické hry, didakticky cílené činnosti (záměrné i spontánní učení) skupinové i individuální práce s dětmi
9:30 - 11:30	pobyt venku
11:30 – 11:45	hygiena, oběd
11:45 – 14:00	příprava na spánek, odpočinek, zájmové kroužky dětí
14:00 – 14:30	hygiena, odpolední svačina

14:30 – 16:15 odpolední zájmové činnosti dětí (volná hra a dle zájmu dětí pokračování v didakticky zaměřených činnostech). Odchod dětí domů.

Organizace podle tříd:

1.třída Ježečci - provoz od 6:30 hodin do 16:15 hodin, děti z druhé třídy přecházejí do první v 15:00 hodin, společně zde tráví čas až do jejich vyzvednutí zákonnými zástupci, nejdéle do 16:15 hodin

2.třída Žabičky - provoz od 7:00 hodin, konec provozu v 15:00 hodin

Souběžné působení dvou učitelů

Činnosti, při kterých je ve většině tříd zajištěno souběžné působení dvou učitelů:

- individuální skupinová práce
- pobyt venku
- oběd a nácvik samostatnosti při stravování, hygieně a sebeobsluze
- hodnocení dopolední činnosti
- polední konzultace s rodiči

3. 5 Řízení, právní forma a hospodaření mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Organizační záležitosti jsou řešeny na pedagogických radách, vzniklé situace jsou řešeny ihned. Ředitelka školy úzce spolupracuje s učitelkami MŠ a provozními pracovníky na pravidelných poradách, kde koordinuje realizaci ŠVP. Pedagogové spolupracují s rodiči prostřednictvím individuálních rozhovorů, společných schůzek, pořádají akce pro děti s rodiči atd. Ředitelka sleduje práci všech zaměstnanců MŠ, provádí hospitace, orientační vstupy. Plánování pedagogické práce a chod mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Kontrolní a evaluační činnost zahrnuje všechny stránky chodu mateřské školy,

jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků vyvozujeme závěry pro další práci. Spolupracujeme se zřizovatelem, školou i veřejností, s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí. Informace a hodnocení práce zaměstnanců jsou předávány na pracovních a pedagogických poradách.

3. 6 Personální a pedagogické podmínky

Protože vlastní změny ve výuce nemohou vycházet od nikoho jiného než učitele, je p. učitelka rozhodujícím činitelem ve výchovně vzdělávací práci. Učitel, který svými vědomostmi, dovednostmi i mravními zásadami dokáže kladně působit na žáky, je nenahraditelný. Ředitelka MŠ vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogů. Pedagogové se soustavně vzdělávají studiem odborné literatury a účastí na seminářích a NIDV v Českých Budějovicích. Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem. Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušným odborníkem. Řídí se náplní práce, svědomitě vykonávají práci pro školu mimo přímou práci s dětmi.

Personál naší mateřské školy se šestičlenný:

Ředitelka: Mgr. Jana Berešová

Učitelky: Mgr. Ladislava Strnadová, Bc. Nikola Michale, Bc. Kristýna Podsedníková

Školnice/pracovnice v provozu: Ivana Scheinpflugová, Marta Pokorná

Zásady pro učitelky:

- mít všechny na děti přiměřené nároky, být k dětem spravedlivé, vstřícné
- respektovat odlišnosti dětí,
- vytvářet u všech pocit bezpečí a jistoty,
- snažit se chápat individualitu dítěte, mít na paměti, že žádné dítě není stejné a každé dítě má jinou potřebu
- pedagogičtí pracovníci zajišťují překrývání přímé pedagogické práce v rozsahu 2,5 hodin denně.

Naše paní školnice jsou nedílnou součástí naší mateřské školy, zajišťuje hladký provoz školy a podílí se na uspokojování základních fyziologických potřeb dětí. Pomáhá při organizování

školních i mimoškolních akcí.

3.7 Spolupráce s rodiči

Velkou pozornost klademe na spolupráci rodiny a školy. Rodiče se spolupodílí na analýze školy a jsou tedy spolupracovníky při zkvalitňování ŠVP. Mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek jak prostřednictvím konzultačních hodin v mateřské škole. Snažíme se o oboustrannou důvěru a otevřenost, vstřícnost, porozumění, aspekt a ochotu spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, účastnit se různých programů, dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně informováni o prospívání jejich dítěte a o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení a o dění v MŠ formou každodenní rozhovorů, aktuální nástěnek v šatně, informačních třídních schůzek a individuálních konzultací.

Pro spolupráci s rodinou jsme si určili základní pravidla:

- *Respektujeme úlohu rodičů* – protože nejvýznamněji ovlivňují vývoj dítěte, mají právo a zároveň povinnost činit důležitá rozhodnutí týkající se dítěte – což maximálně respektujeme a snažíme se o vytvoření týmu „učitel + rodič“, dáváme rodinám najevo, že si ceníme jejich spolupráce a že je pro naši „společnou práci“ nezbytná
- *Zachováváme důvěrnost* - rodiny mají právo na ochranu svých osobních informací v průběhu i po ukončení školní docházky, informace požadujeme od rodin pouze v rozsahu, který je nezbytně nutný k zajištění efektivního vzdělávání, informace o vývoji dítěte poskytujeme pouze zákonným zástupcům
- *Mluvíme s rodinami o očekáváních, která vůči sobě máme* – zjišťujeme představy rodin o průběhu vzdělávání, o představách vzájemné spolupráce, akcích třídy atd.
- *Snažíme se o zapojení všech rodin* – každá rodina je jiná, každá má jiné zájmy a co je pro jednu přijatelné, nemusí vyhovovat jiné – snažíme se proto o flexibilitu, tvořivost, zároveň při plánování společných setkání zohledňujeme časové možnosti rodiny.

Ochrana osobnosti ve škole (učitel, dítě)

- pedagogičtí pracovníci mají povinnost zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišli do styku,
- právo zákonných zástupců dětí na přístup k osobním údajům, na opravu a výmaz osobních údajů
- zpracování osobních údajů dětí za účelem propagace školy (webové stránky, propagační materiály, fotografie) je možné pouze s výslovným souhlasem zákonných zástupců dětí.
- Pořizování zvukových a obrazových záznamů osob (učitel, dítě) bez jejich svolení je v rozporu s občanským zákoníkem (§ 84 a § 85). Narušování vyučovacího procesu mobilním telefonem (případně jinou technikou), bude hodnoceno jako přestupek proti školnímu řádu

3.8 Spolupráce se ZŠ

Mateřská škola spolu se Základní školou vytváří stále nové možnosti vzájemného poznání a spolupráce. Předškoláci mohou nahlédnout do prostor školy ještě před zápisem do první třídy v rámci Dne otevřených dveří – pravidelná „Škola nanečisto“, návštěvy dětí v 1. třídách. V průběhu školního roku jsou děti z MŠ v kontaktu s dětmi ze ZŠ, především prostřednictvím společného plaveckého i bruslařského výcviku. Dále děti ze ZŠ připravují pro děti z MŠ tzv. Školní akademii – ke konci školního roku. Žáci ZŠ také pomáhají dětem v MŠ při organizování sportovních akcí či akcí pro rodiče dětí.

3.9 Spolupráce se zřizovatelem

Jedná se o projednávání koncepčních záměrů, podmínek činnosti školy a dalších záležitostí se zřizovatelem. Předkládání návrhů na řešení zásadních problémů, které spadají do kompetence zřizovatele. Sestavování rozpočtu, vedení účetnictví MŠ, návrhy oprav, investic do zařízení.

4. Bezpečnostní opatření

Povinností zaměstnanců školy je pečovat o výchovu, bezpečí a zdraví dětí. V zájmu dětí se zaměstnanci školy snaží vytvořit takové prostředí, kde se budou cítit bezpečně a dobře. Povinností všech dospělých, kteří působí na dítě, je vyloučit zdraví ohrožující činitele.

4.1 Učitelka mateřské školy je povinna zabezpečit

- provádí dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělávání, tzn. při všech aktivitách organizovaných MŠ

Opatření v průběhu vzdělávacích činností:

- p. učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy do doby jejich předání rodičům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi MŠ
- při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům, nedovolí dětem nosit do MŠ nebezpečné předměty nebo hračky
- nesmí odejít od dětí, při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice z MŠ
- nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štetce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, dále drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly děti strčit do nosu či ucha – upozorní děti na nebezpečí a správné zacházení
- při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, chodily klidně, držely se zábradlí
- při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti a bezpečnosti dětí, upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení, bývá vždy na nejrizikovějším místě, před zahájením cvičení s náradím musí vždy zkontrolovat, zda je tělocvičné náradí v pořádku
- při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku, neprodluhuje zbytečně pobyt připravených dětí v šatně
- při rozcházení dětí domů věnuje učitelka zvýšenou péči úpravě a čistotě dětí, dítě předává rodičům či pověřené osobě, ale to pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte

4.2 Opatření při pobytu dětí venku

- při pobytu dětí mimo území MŠ odpovídá jedna učitelka za bezpečnost nejvýše:
- 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých, starších 3 let

- 15 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 děti od dvou do tří let
- 12 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 postižené děti nebo 1 postižené a dítě od dvou do tří let
- při pobytu dětí na školní zahradě nedovolí učitelky dětem bez dozoru na průlezky, houpačky a jiné nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu, nedovolí jim samostatné vzdálení do prostor zahrady, kam sama nevidí, kde nemůže mít o dětech přehled
- při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistila jejich bezpečnou chůzi, chodí po chodníku, maximálně se vyhýbají frekventovaným ulicím, učitelky dbají na bezpečné přecházení vozovky, k čemuž používají terčík, průběžně seznamují děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě (přechody pro chodce, semaforey apod.)

4.3 Opatření při úraze

- všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoli úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení, zároveň jsou povinni bezodkladně informovat vedení školy a zákonného zástupce dítěte
- každý i drobný úraz bude zaznamenán do Knihy úrazů, u úrazů, kde bylo nutné ošetření lékaře, vyplní třídní učitelka Protokol o úraze (3 x)

4.4 Ostatní opatření

- v oblasti prevence sociálně patologických jevů se zaměřujeme na oblast šikany a vandalismu
- budova MŠ je zabezpečena kamerovým systémem. Paní učitelka tak vidí, kdo z rodičů pro dítě přichází. Vchod do MŠ je zajištěn bezpečnostním zámekem.
- při provádějících opravách v MŠ učitelky zajistí, aby se děti nepohybovaly v blízkosti opravy, nebo děti odvedou z místa opravy – při pozorování prací zajistí bezpečnost dětí

5. Organizace vzdělávání

5.1. Přijímání dětí

- ředitelka školy určí místo a dobu zápisu do mateřské školy a prokazatelným způsobem o této skutečnosti informuje veřejnost
- do mateřské školy jsou přijímány zpravidla děti od 3 do 6 let
- rodiče si v rámci Dne otevřených dveří mohou s dítětem prohlédnout budovu MŠ a zapojit se do připravených činností
- ředitelka rozhodne o zařazení dítěte do MŠ do jednoho měsíce od přijetí žádosti, zpravidla zařadí dítě k 1. 9. příslušného roku, pokud se se zákonnými zástupci nedohodne jinak
- ředitelka po dohodě se zřizovatelem může povolit výjimku z počtu dětí ve třídě
- rodiče jsou povinni pravidelně platit úplatu za předškolní vzdělávání

5.2 Vnitřní režim

6:30 – 9:00 individuální a skupinové činnosti, ranní svačina 8:30 – 9:00

9:00 – 9:30 pohybové činnosti, tematické hry, didakticky cílené činnosti (záměrné i spontánní učení) skupinové i individuální práce s dětmi

9:30 – 11:30 pobyt venku

11:30 – 11:45 oběd, hygiena

11:45 – 14:00 příprava na spánek, odpočinek, zájmové kroužky dětí

14:00 – 14:30 hygiena, odpolední svačina

14:30 -16:15 svačina, odpolední spontánní individuální a skupinové činnosti

Nabídka aktivit mateřské školy:

Standardní nabídka

- divadelní a hudební pořady v mateřské škole

- programy centra Cassiopeia v MŠ – doplňují naše tematické celky
- výukové programy pro děti – Sférické kino
- návštěva v ZŠ Nové Hodějovice - předškoláci
- návštěvy hvězdárny a planetária (měsíc duben)

Nadstandardní aktivity

- periodické screeningové vyšetření zraku dětí

Tradiční akce školy

- Mikulášská nadílka, vánoční posezení s programem
- dětský karneval a masopust
- besídka ke Dni matek
- oslava k Mezinárodnímu Dni dětí
- Výlet ke konci školního roku
- „Zahradní slavnost“- rozloučení s našimi předškoláky, odpolední program s rodiči

5.3 Denní program

Příchod a odchod dětí z mateřské školy podle dohody s rodiči. Doporučujeme příchod do 8:00 hodin a odchod do 16:15 hodin.

Denní program musí vyhovovat především dětem. Je pružný s možností proměn vzhledem k aktuálním podmínkám. Jsou v něm uspokojovány biologické, psychické a sociální potřeby. Respektujeme pouze tříhodinové intervaly mezi jídlem a potřebu spánku (odpočinku).

Po příchodu dětí do mateřské školy probíhají **spontánní hravé aktivity**, které jsou rozhodující pro rozvoj individuality dítěte i při vytváření jeho prvních sociálních vztahů a uspokojování jeho potřeb. Zajišťujeme podmínky, nabízíme dostatek podnětů, hraček, námětů, her, ve kterých rozvíjíme vztahy s ostatními vrstevníky, vztahy k dospělým, komunikaci mezi dětmi, seberealizaci, samostatnost, fantazii, citové vztahy a rozšiřujeme poznatky dětí. V průběhu spontánních hravých aktivit probíhá **individuální práce s dětmi** se

speciálními vzdělávacími potřebami, se sociálně znevýhodňujícího prostředí a dětí nadaných. Zařazujeme také procvičování výslovnosti - **logopedické chvílky**.

Děti se scházejí v **komunitním kruhu**, kde si povídají o svých prožitcích, zájmech, o připravených činnostech.

Denně probíhá **řízená pohybová aktivita**, při které jsou rozvíjeny pohybové dovednosti dětí. Jsou prováděny lokomoční činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), změny postojů a poloh, zdravotní cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací), dechová a relaxační cvičení. Alespoň jedenkrát týdně probíhá delší tělesné cvičení.

Řízená činnost. Vycházíme z toho, že u dětí převažují emotivní a neverbální procesy, proto je třeba respektovat emocionalitu dítěte. Místo předávání hotových poznatků je třeba vytvářet problémové situace, děti vhodně motivovat k hledání různých způsobů řešení. Je jisté, že dítě si nejlépe zapamatuje to, co se ho citově dotýká, co si prožije, vyzkouší. Využíváme prvků tvořivé dramatiky a učení prožitkem. Pokud se dítě odmítá účastnit skupinových nebo frontálních činností, nenutíme je. Vždy se však snažíme vzbudit jeho zájem. Řízenou vzdělávací činnost zařazujeme zpravidla dopoledne **formou skupinových či frontálních činností**, snažíme se ji uskutečňovat v přirozených situacích ve třídě i při pobytu venku. Vzhledem k velmi pěknému a rozmanitému prostředí v obci a jejím okolí využíváme pobytu venku k přímému pozorování, experimentování s přírodním materiálem, vnímání přírody s citovým prožitkem. Chceme tím docílit hlubšího citového vztahu dětí k přírodě, objevit její krásu, cítit společně se zvířaty a rostlinami.

Zážitky jsou důležité při hledání cesty k porozumění přírodě. Uplatňujeme tak prvky ekologické výchovy. V pěkných jarních, letních a podzimních dnech prodlužujeme pobyt dětí venku na co nejdéle dobu. Činnosti se pak přenášejí ven, hlavně na školní zahradu. Zde je dostatek prostoru pro spontánní pohybové aktivity. Jejich prostřednictvím rozvíjíme motorické schopnosti, základní pohybové dovednosti. Přirozenost dítěte vyžaduje vytvářet v průběhu dne větší prostor pro pohybové aktivity především neřízené bez přesného určování pravidel, avšak s nabídkou vhodných pomůcek (nádí, nářadí) při dostatečném zajištění bezpečnosti dětí. Zdoláváme průlezky, provazový žebřík, nerovnosti terénu, houpáme na houpačkách, využíváme tělovýchovné nádí k obohacení her – hrajeme fotbal, pozemní hokej, košíkovou, skáče přes švihadla.

V průběhu dne vedeme děti k **samostatnosti v sebeobsluze, hygieně a stolování**. Děti mají svůj zubní kartáček a každodenně provádějí ústní hygienu po obědě před odpoledním odpočinkem.

Odpolední odpočinek dětí je velice důležitý pro obnovu fyzických a psychických sil dítěte. Všechny děti společně odpočívají 2 hodiny. Děti s menší potřebou spánku si mohou prohlížet knihy, hrát s plyšovou hračkou – do spánku je nenutíme.

Máme zavedený **pitný režim**. To znamená, že dítě se má možnost v průběhu dne kdykoliv napít. K tomu jsme zakoupili termos, který mohou obsluhovat i menší děti, nebo jim pomohou paní učitelky. Dbáme na pestrou skladbu jídelníčku.

Odpolední činnosti probíhají do odchodu dětí domů. Děti si volí hru samostatně. Opět zde probíhá individuální práce s dětmi.

5.4 Metody a formy vzdělávání

Práce s dětmi vychází z dobrých vztahů mezi učitelkou a dětmi, mezi dětmi samostatnými a mezi učitelkou a rodiči. Na těchto základech individuálně uspokojujeme různé potřeby a možnosti jednotlivých dětí. Maximálně se přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivní, sociálním a citovým potřebám dětí, které vycházejí ze zákonitosti jejich vývoje a konkrétním situacím, možnostem jednotlivců a zájmům celé skupiny. Předškolní vzdělávání uskutečňujeme formou vyvážených spontánních i řízených aktivit, dle potřeb a možnosti konkrétní skupiny. Specifickou formou je didakticky cílená činnost (přímo či nepřímo řízená), v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení. Je založeno na aktivní účasti dětí, omezující přijímání hotových poznatků a využívající zejména prožitkového, kooperativního a situačního učení. Zajišťujeme dostatek prostoru pro hru, relaxaci a odpočinkové činnosti.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství již zmíněných nadstandardních aktivit (návštěva Planetária, návštěvy herců s představením v MŠ, Sférické kino, společné akce rodičů a dětí, exkurze, výlety), které organizujeme v průběhu celého školního roku.

Metody výchovně vzdělávací práce:

Vzdělávací působení vychází z pedagogické analýzy - z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmu dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových i vzdělávacích

pokroků. Jen tak je možno zajistit, aby pedagogické aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo stimulováno, citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu vzdělávacímu úsilí způsobem a v míře jemu vyhovujícím.

Metody výchovně vzdělávací práce:

1. Metoda prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat a podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti, využívají přirozeného toku dětských myšlenek a spontánních nápadů a poskytují dítěti dostatek prostoru pro spontánní aktivity a jeho vlastní plány.

2. Metoda situačního učení, která je založená na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a lépe tak chápalo jejich smysl.

3. Metoda spontánního sociálního učení je založená na principu přirozené nápodoby. Proto ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne v mateřské škole vyskytnou, nejen v didakticky zaměřených, poskytujeme dítěti vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné.

4. Metoda kooperace, jejíž pomocí zdokonalíme schopnost jedince fungovat v rámci kolektivu a vlastní činností přispět k úspěchu našeho dětského kolektivu.

5. Metoda povzbuzování (stimulace), kdy povzbuzujeme kladnými iniciativami, účelem toho je ohodnotit činnost, kterou dítě již vykonává, a povzbudit jej k jejímu pokračování.

6. Metoda přesvědčování, při které klademe velký důraz na osobu pedagoga, na jeho pozitivní vztah k dítěti, což tvoří základ pro budoucí úspěch. Při přesvědčování dítěte je nutno nalézt argumenty, uvádět hlavně pozitivní příklady pro doložení svých tvrzení a správně jej motivovat.

7. Metoda experimentu, pokusu, při které vytváříme podmínky k vlastní činnosti dítěte vedoucí k ověření schopnosti, dovednosti nebo znalosti, k posílení důvěry, odvahy a objevování, odpovědnosti za svá rozhodnutí, zažití osobního úspěchu a pocitu vítězství.

8. Metoda komunitního kruhu, kde společně vytváříme pocit důvěry, sounáležitosti ke skupině, rozvíjíme osobnostní vlastnosti, učíme se užívat dané pravidlo, řešíme s dětmi pocity, jednání, chování, postoje druhých, motivy, přání, dovednosti, kompetence.

9. Metoda názornosti, při které vytváříme jasnou představu o světě kolem nás a která velmi úzce souvisí s prvními třemi uváděnými metodami.

10. Metoda řízeného rozhovoru, se kterou pedagog pracuje téměř při všech řízených i spontánních činnostech během celého dne, pomocí níž si ověřuje úroveň schopností, dovedností, znalostí i splnění zadaných úkolů.

5.5 Adaptační režim

Jednou z podmínek naplňování cílů předškolního vzdělávání, které jsou zakotveny v RVP PV, je možnost postupné adaptace nově příchozích dětí na prostředí mateřské školy. Při nástupu dítěte do MŠ je uplatňován na pracovišti individuálně přizpůsobený adaptační program. Již při prvním kontaktu s rodiči při zápisu do MŠ je rodičům nabídnuta a doporučena možnost individuální adaptace. Pokud je dítě do MŠ přijato, mohou rodiče zavolat do MŠ a domluvit si prohlídku prostor, seznámit se s pracovním kolektivem, účastnit se běžného programu dětí a obdržet informace o životě školy. Po nástupu do MŠ děti mohou se svým blízkým trávit určenou dobu ve třídě, tato doba se postupně zkracuje, dítě se osamostatňuje, odpoutává od rodičů a získává citový vztah k ostatním dětem a učitelkám, personálu. Seznamuje se s novým prostředím, režimem dne, zjišťuje, že prostředí je bezpečné, příjemné, obohacující. Učitelky a personál uplatňují adaptační režim po celý měsíc září a s každým nástupem nového dítěte, pokud rodiče zvolí jeho nástup v pozdější době. Naše mateřská škola si stanovila dvou měsíční zkušební dobu, po kterou by dítě mělo přivyknout a bylo v dostatečné míře adaptováno. V prvních dnech školního roku jsou na pracovišti přítomny p. ředitelka i p. učitelky od ranních hodin, aby nově příchozí osoba (pedagog střídající), nepůsobil na děti stresově. Na všechny p. učitelky si tedy děti zvykají současně. Rodič má možnost v prvních dnech zůstat v mateřské škole po určitou dobu s dítětem.

5.6 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Všechny děti se speciálními vzdělávacími potřebami (nemocné, sociokulturně znevýhodněné, s postižením, nadané) mají doporučení školského poradenského zařízení (SPC či PPP), podle kterého realizujeme podpůrná opatření (individuální vzdělávací plán, snížený počet dětí ve třídě, speciální pomůcky, speciálně pedagogická péče, asistent pedagoga). Naše mateřská škola podle aktuální potřeby vytváří vhodné podmínky a úzce spolupracuje na nápravě obtíží nebo rozvoji nadání s rodiči a odborníky – např. konzultace, návčiky, besedy, sledování vývoje, doporučení k dalšímu postupu ve vzdělávání, příležitost uplatnit nadání, speciální a rozvíjející programy. Vhodné podmínky zajišťujeme těmito způsoby:

- kvalifikací pedagogických pracovníků
- vhodným zařazením dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do individuální nebo skupinové integrace
- spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky
- zajištěním podpůrných opatření (individuální vzdělávací plán, speciální pomůcky, asistent pedagoga, speciálně pedagogická intervence atd.)
- pedagogickou diagnostikou a možností vypracování PLPP či IVP
- zřízením funkce asistent pedagoga
- spoluprací s pracovištěm SPC pro děti s vadami řeči, speciálně pedagogickou diagnostikou
- prostorovým a materiálním vybavením
- spoluprací s odborníky z oblastí nadání dětí
- možností vlastního tempa práce a výběru činností podle zájmu či potřeby
- respektováním priority rodiny a individualizací výchovy
- individuální konzultace s rodiči

Plán pedagogické podpory (dále PLPP): Pokud má dítě při vzdělávání výrazné obtíže, vyhotoví třídní učitelky na základě pedagogické diagnostiky PLPP podle Vyhlášky č. 27/2016 Sb. a seznámí s ním i s důvody pro jeho vydání zákonné zástupce. Plán je průběžně vyhodnocován konzultacemi učitelek a zákonných zástupců, příp. speciálního pedagoga. Východiskem PLPP je ŠVP. Po 3 měsících je PLPP vyhodnocen učitelkami a speciálním pedagogem písemně. Pokud nedojde k naplňování cílů, doporučí speciální pedagog zákonným zástupcům vyhledat pomoc ve školském poradenském zařízení. Než dojde ke změně podpůrných opatření, je dítě vzděláváno podle PLPP. Pokud PLPP své cíle naplňuje, pokračuje se v jeho realizaci a průběžně ho učitelky podle pokroků dítěte aktualizují. Po kontrolní pedagogické diagnostice (nejdéle do roka od vydání PLPP), pokud se zjistí, že dítě podpůrné opatření již nepotřebuje, se tato podpora ukončí písemným vyhodnocením do PLPP.

Individuální vzdělávací plán (dále IVP):

Pokud školské poradenské zařízení doporučí pro dítě zpracování IVP, je podkladem pro jeho náplň toto doporučení, potřeby dítěte a ŠVP. Ředitel MŠ zajistí do 1 měsíce po obdržení doporučení vyhotovení IVP třídními učitelkami, speciálním pedagogem a ve spolupráci se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením. Všichni zúčastnění jsou s IVP seznámeni. Tvorba a náplň IVP se řídí Vyhláškou č. 27/2016 Sb. Plán je průběžně

vyhodnocován konzultacemi učitelek s rodiči, speciálním pedagogem a poradenským zařízením. Písemné vyhodnocení probíhá jednou ročně ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Podle potřeb dítěte je IVP průběžně aktualizován, se všemi změnami jsou seznámeni vždy i zákonní zástupci. Ukončení vzdělávání podle IVP musí doporučit školské poradenské zařízení. Ukončení je písemně zapsáno do vyhodnocení IVP. IVP může být zpracován i pro dítě mimořádně nadané.

Další podpora:

Pro spolupráci s rodiči, domácí práci a sledování individuálního vývoje dětí slouží pracovní složky vedené učitelkou nebo asistentkou. Odborná dokumentace dítěte je založena ve zvláštní složce. V rámci přípravy na školu nabízíme (pro všechny děti) i orientační testy školní zralosti, zjištění laterality, posouzení úrovně motorického vývoje, test rizika poruch učení, úroveň hudebního nadání a doporučení na další potřebná odborná vyšetření.

V rámci kolektivních činností rozvíjíme:

- slovní zásobu, souvislé vyjadřování
- zrakovou a sluchovou percepci, paměť
- prostorovou a časoprostorovou orientaci
- rytmické cítění, jazykový cit
- motoriku – hrubou, jemnou, grafomotoriku
- sociální dovednosti, rozumové schopnosti

5.7 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Vzdělávání těchto dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (dle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.).

Vzdělávací nabídku ŠVP doplňujeme dalšími aktivitami dle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Jedná se o zájmové aktivity v mateřské škole pod vedením lektorek ze zájmových kroužků Rytmik – tvořivé ručičky, logopedická prevence, angličtina, dále zdravotní tělocvik pod vedením fyzioterapeutky p. Martiny Staňkové a v poslední řadě tancování pro klky a holčičky No Limit.

5. 8. *Vzdělávání dětí od dvou do tří let*

Vzdělávání dětí ve věku od dvou let vychází především z vývojové úrovně těchto dětí a vstupní diagnostiky, která nastavuje pravidla pro režimové uspořádání. Hlavním cílem je uspokojování potřeb dětí této věkové skupiny. Hlavní činností v naší mateřské škole je přirozená hra a vytváření základních hygienických návyků. Vzdělávací nabídka je vytvářena s ohledem na vývojovou úroveň a potřeby dětí. Didaktické a metodické pomůcky i hračky jsou voleny s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti dětí. Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, zajišťujeme pro ně takové podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

V naší mateřské škole pro nový školní rok nemáme žádné dvouleté děti.

5. 9. *Individuální vzdělávání u dětí předškolního věku*

Individuální vzdělávání je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určité části. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující části školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí svůj záměr oznámit ředitelce MŠ, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit ředitelce MŠ, ve které se jeho dítě vzdělává a vyčkat do doručení oznámení řediteli.

Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat: identifikační údaje dítěte (jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu), období, po které bude dítě individuálně vzděláváno a důvody pro individuální vzdělávání.

Po tom, co ředitelka mateřské školy obdrží oznámení o individuálním vzdělávání, doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno. Mateřská škola ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané

výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech. Pokud dítě zaostává v osvojování potřebných schopností s dovednostmi, učitelky mateřské školy doporučí rodičům, jak dále postupovat při vzdělávání, aby jejich dítě bylo co nejlépe podpořeno. Zákonný zástupce se poté musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech. Pokud se zákonný zástupce s dítětem nedostaví k ověření v řádném ani náhradním termínu, ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele MŠ ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

5.10 Distanční vzdělávání

Mateřská škola v případě potřeby poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud v důsledku krizových nebo mimořádných opatření nebo z důvodu nařízení karantény chybí většina dětí třídy, která je organizována výlučně pro děti v povinném předškolním vzdělávání, nebo chybí většina těchto dětí z celé mateřské školy. Pro ostatní děti bude ve výše uvedených situacích poskytováno vzdělávání na bázi dobrovolného zapojení dětí a jejich zákonných zástupců. Zákonný zástupce oznámí učitelce třídy, ve které se dítě vzdělává nejpozději do konce druhého týdne v měsíci září daného školního roku způsob komunikace se školou a zvolenou formu distančního vzdělávání. Vzdělávací obsah distančního vzdělávání předškolních dětí bude standardně probíhat dle ŠVPPV a TVP jednotlivých tříd mateřské školy pro dané období. Ověřování výsledků vzdělávání bude realizováno pouze u dětí v povinném předškolním vzdělávání a zároveň bude standardně probíhat individualizovaný přístup dle vzdělávacích pokroků u dětí, řešena budou případná doporučení.

Způsob, formy distančního vzdělávání pro děti v povinném předškolním vzdělávání a komunikace se zákonnými zástupci

Informace a podklady pro domácí vzdělávání budou rodiče dostávat elektronicky, dále v tištěné podobě - obálka na kontaktním označeném místě v zadní části zahrady, případně po individuální domluvě s rodičem, osobní doručení pedagogem na adresu bydliště rodiče. Součástí distančního vzdělávání dětí v povinném předškolním vzdělávání bude vyžadována zpětná vazba splněných činností a úkolů od rodičů následujícím způsobem: elektronicky na určený email dané třídy osobním odevzdáním do schránky za hlavním vstupem do zahrady MŠ do uvedeného termínu po individuální domluvě s rodiči předání pedagogovi na adrese

místa bydliště. Individuální zpětná vazba, či doporučení směrem k rodičům bude probíhat dle potřeb a možností:

- telefonicky
- elektronicky

Komunikace s rodiči po celou dobu distančního vzdělávání bude probíhat:

- telefonicky
- písemnou formou
- elektronicky na uvedené emailové adrese

Způsob, formy distančního vzdělávání pro ostatní děti a komunikace se zákonnými zástupci Informace a podklady pro domácí vzdělávání budou rodiče dostávat elektronicky, dále v tištěné podobě - obálka na kontaktním označeném místě v zadní části zahrady, případně po individuální domluvě s rodičem, osobní doručení pedagogem na adresu bydliště rodiče. O průběhu pravidelného vzdělávání v daném týdnu budou rodiče třídními pedagogy pravidelně 1x týdně (pátek) informováni telefonicky nebo elektronicky (shrnutí činností, aktivit, úkolů za daný týden: pondělí – pátek). Komunikace s rodiči ostatních dětí po celou dobu distančního vzdělávání bude taktéž probíhat:

- telefonicky
- písemnou formou
- elektronicky na uvedené emailové adrese

Ředitelství školy a pedagogové jednotlivých tříd jsou připraveni zajistit podporu dětí ve vzdělávání a pomoci rodičům v řešení jakýchkoliv vzdělávacích obtížích.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

Filozofie naší mateřské školky zní:

„Jaro, léto, podzim, zima - ve školce je vždycky prima.“

Naším přáním po celý rok, v každém ročním období, a hlavně každý den prožitým dětmi v naší mateřské škole je navodit pro ně pocit bezpečí, důvěry, přátelství, pohody a optimismu.

Naše cíle a záměry vychází z těchto výroků.

Když děti žijí s kritikou, učí se odsuzovat.

Když děti žijí s nepřátelstvím, učí se bojovat.

Když děti žijí s posměchem, učí se bázlivosti.

Když děti žijí s tolerancí, učí se sebedůvěře.

Když děti žijí s bezpečím, učí se věřit.

Když děti žijí s nestranností, učí se spravedlnosti.

Když děti žijí s chválou, učí se oceňovat.

Když děti žijí s uznáním, učí se sebeúctě.

Když děti žijí s přízní a s přátelstvím, učí se nacházet ve světě lásku.

S touto filozofií se snažíme naplňovat cíle RVP PV, podle kterého naše škola pracuje.

6.1 Cíle a záměry předškolního vzdělávání

- Rozvíjíme tedy děti ve třech oblastech, v oblasti psychické, fyzické a sociální. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.
- Rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.
- Ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany, maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.

- Chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu.
- Chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

Naším cílem je především:

- rozvíjet předpoklady pro učení, poznání, myšlení, objevování a aktivní přístup k získávání vědomostí dítěte.
- aby si dítě osvojilo základy morálních hodnot v životě člověka a společnosti, např. zodpovědnost, soucítění, úcta k životu, životnímu prostředí, ke kultuře a tradicím.
- aby dítě získávalo osobní samostatnost, bylo schopno uvědomit si důsledky svých rozhodnutí a bylo schopné nést za ně zodpovědnost. Máme na paměti, že jedině spokojené dítě je schopné se vzdělávat a přijímat nové informace. Dosahování cílů podporujeme svým chováním, jednáním a svými postoji. Cíleně usilujeme o vytváření *klíčových kompetencí*, které jsou důležité a významné nejen z hlediska přípravy dítěte pro započetí systematického vzdělávání, ale zároveň pro jeho další životní etapy i celoživotní učení.

6.2 Klíčové kompetence

Tyto kompetence chápeme jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, návyku, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj osobnosti každého dítěte, soubory činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů, jejichž osvojování je dlouhodobý a složitý proces začínající právě v období předškolního vzdělávání:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Předpokládaná úroveň dítěte ukončujícího předškolní vzdělávání v jednotlivých kompetencích (podle RVP PV):

6.3 Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnoho naučit, raduje se z oho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si
- zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

6.4 Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

6.5 Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika atd.)

6.6 Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá
- a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

6.7 Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

7. Vzdělávací obsah (kurikulum)

Cesta k naplnění cílů ŠVP je nastíněna ve vzdělávacím obsahu, který máme uspořádaný do pěti vzdělávacích oblastí v návaznosti na RVP PV: biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální. Při plánování všech činností dbáme, aby se vzájemně prolínaly.

Vzdělávací oblasti dle RVP PV:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

1. Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

2. Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři podoblasti:

2.1. Jazyk a řeč

2.2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

2.3. Sebepojetí, city a vůle

3. Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

4. Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

5. Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Každá vzdělávací oblast zahrnuje tři vzájemně propojené kategorie:

- **dílčí cíle** (co bude pedagog u dítěte v průběhu vzdělávání sledovat a podporovat)
- **vzdělávací nabídku jako prostředek vzdělávání** (soubor praktických i intelektových činností, popřípadě příležitostí, vhodných k naplňování cílů a dosahování výstupů,

mnohostranné, pestré, tvůrčí nabídky konkrétně odpovídající možnostem a potřebám ve skupině dětí) – co pedagog dětem nabízí

- **očekávané výstupy** (dosažitelné, využitelné soubory schopností, dovedností, znalostí kognitivních i praktických, postojů a hodnot, s vymezením možných rizik ohrožujících úspěch vzdělávacích záměrů) – co dítě v období ukončení předškolního vzdělávání zpravidla dokáže.

Veškeré konkretizované výstupy a hlavní tematické okruhy jsou přehledně rozpracovány do pěti integrovaných bloků – tematických celků dle časového harmonogramu. Integrované bloky se svým obsahem vzájemně doplňují, prohlubují, navazují na sebe, prolínají se, plynule tematicky přecházejí. Některé prvky se mohou opakovat, dětem znovu připomínat, potkávat je v jiných souvislostech, vytvářet jiný, globální a reálný pohled na svět a jeho dění. Při tvorbě vlastního ŠVP jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a přizpůsobili ho konkrétním podmínkám naší mateřské školy. Všemi činnostmi směřujeme k rozvoji klíčových kompetencí na takové úrovni, která je pro každé jednotlivé dítě dosažitelná.

Hlavní myšlenka našeho Školního vzdělávacího programu je:

Příprava dětí pro život.

Příprava na snadný přechod dětí z mateřské školy do základní školy.

Radostný pobyt v mateřské škole.

Sounáležitost s kolektivem.

Integrované bloky (vzdělávací obsah) Školního vzdělávacího programu

Integrovaný blok je orientační, paní učitelky si jej rozpracovávají pro svoji třídu. Záleží na ní, čím jej obohatí, jak dlouho jej bude uskutečňovat, jak jej přizpůsobí konkrétní situaci ve své třídě věkovým a individuálním zvláštnostem dětí.

Základ naší vzdělávací nabídky tvoří čtyři integrované bloky, které vycházejí z ročních období:

Malíř podzim - Paní zima - Rozkvetlé jaro - Rozverně léto

I. Malíř podzim (rozsah 10-12 týdnů)

Školka a v ní kamarádi, pomáhat si, mít se rádi.

Podzim voní, barvy hrají, plody stromů dozrávají.

Jak svět kolem poznávat? Radost druhým rozdávat!

Draku vylet' do mraků, svět je plný zázraků!

V mateřské škole probíhá tzv. adaptační období – děti se seznamují s prostředím MŠ, se zahradou a se vším, co ho obklopuje. Nejbližší je prostředí třídy, hračky, seznamují se se svojí značkou, místem, prostředím umývárny, WC, stolováním, místem pro odpočinek a relaxaci. V souvislosti s prostorem a jeho účelem budou děti postupně poznávat režim dne, základní pravidla chování (poprosit, pozdravit, neskákat druhému do řeči), chápat a dodržovat pravidla třídy a vytvoření denních rituálů. Budou navazovat první vztahy mezi dětmi a zaměstnanci školy, respektovat druhého, být samostatný, komunikativní a odpoutat se od rodiny, pochopit odlišnost školního a domácího prostředí. Vytváří si pozitivní vztah k místu a prostředí, ve kterém žije. Na podzim se děti seznamují s činnostmi souvisejícími s přírodou, pohybem a zdravím v tomto ročním období. Od babího léta přechází k pozorování života v lese, na louce (sbírání lesních plodů, houfování a odlet ptáků). Seznamuje se se vztahem a významem životního prostředí pro člověka (chování v přírodě, čištění lesa rozvoj sounáležitosti s živou a neživou přírodou). Rozlišuje jehličnaté a listnaté stromy, jejich plody a možnosti zpracování. Pozorují barevné proměny přírody, změny počasí (déšť, vítr, mlha) a s tím související oblékání, otužování a péče o tělo (význam vitaminů) atd.

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

Vzdělávací oblast Dítě a jeho tělo (biologická)

Podoblast Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- *postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly*
- *zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení (překážková dráha)*
- *pohybovat se bezpečně ve skupině dětí*
- *přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů*

Podoblast Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- vést stopu tužky při vypracovávání pracovních listů, kresbě, apod.
- pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)

Podoblast **Sebeobsluha**

- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)
- samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky apod.

Podoblast **Zdraví, bezpečí**

- pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, hlava apod.) a některé vnitřní orgány (např. srdce, mozek, žaludek)
- znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek

Vzdělávací oblast Dítě a jeho psychika (psychologická)

Jazyk a řeč

Podoblast Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání

- spontánně vyprávět zážitky např. ze sledování pohádek z médií
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)

Poznávací schopnosti

Podoblast Vnímání

- zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)

- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké ...)
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost, povrch

Poznávací schopnosti

Podoblast Pozornost, soustředěnost, paměť

- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím

Poznávací schopnosti

Podoblast Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí
- improvizovat a hledat náhradní řešení

Poznávací schopnosti

Podoblast Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů - objevovat význam ilustrací
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem

Poznávací schopnosti

Podoblast Časoprostorová orientace

- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- orientovat se v řadě (např. první, druhý, poslední, uprostřed)
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů (postavit se před, za, vpravo, vlevo)

Poznávací schopnosti

Podoblast Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší)
- největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)

Poznávací schopnosti

Podoblast Řešení problémů, učení

- *samostatně se rozhodnout v některých situacích, činnostech*
- *jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí*
- *projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení*

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast Sebevědomí a sebeuplatnění

- *umět přijímat pobyt v Mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)*
- *samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)*
- *respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých*
- *uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je*
- *nebát se požádat o pomoc, radu*

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast Sebeovládání a přizpůsobivost

- *odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné*
- *umět se přizpůsobit změnám*

Sebepojetí, city, vůle

podoblast Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- *odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)*
- *přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit*
- *plnit činnosti podle instrukcí*
- *rozhodovat sám o sobě (o svém chování)*

Vzdělávací oblast Dítě a ten druhý (sociální)

Podoblast Komunikace s dospělým

- navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem, s lektory zájmových kroužků)
- spolupracovat s dospělým

Podoblast Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat
- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem

Podoblast Sociabilita

- obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení
- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)

Vzdělávací oblast Dítě a společnost (sociokulturní)

Podoblast Společenská pravidla a návyky

- umět před ostatními dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- dodržovat společně dohodnutá pravidla vzájemného soužití v Mateřské škole i na veřejnosti

podoblast Zařazení do třídy/do skupiny/

- orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, Mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny

podoblast **Kultura, umění**

- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Vzdělávací oblast Dítě a svět (environmentální)

Podoblast **Poznatky, sociální informovanost**

- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v Mateřské škole opakují

- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)

Podoblast **Adaptabilita ke změnám**

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v Mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

Podoblast **Vztah k životnímu prostředí**

- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné,

- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně), být citlivý k přírodě.

II Paní zima (rozsah 10 – 12 týdnů):

Noc je dlouhá, den se krátí. Kdy se Slunce zpátky vrátí?

Nastal čas na pohádku, doba zimních kabátků.

Tam, kde život začíná, to je naše rodina.

Vánoce jsou v kalendáři. Jak se srnkám, ptáčkům daří?

Děti se seznamují s činnostmi vycházejícími z tohoto ročního období. S příchodem adventního období přivítáme Mikuláše s čertem a andělem, dozvídáme se víc o tradicích a zvycích spojených s vánočními svátky. Vánoční čas je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, seznámení se s biblickými příběhy, narozením Ježíška a rozhovorech o rodině. Při poslechu koled vyrábíme dárky pro kamarády a nejbližší. Pečeme voňavé perníčky. Básničky a vánoční pásmo u stromečku určitě potěší, a zpříjemní posezení s rodiči. Zkoumáme vlastnosti sněhu a ledu, pozorujeme zasněženou přírodu, rampouchy, led, závěje. Nezapomínáme stavět sněhuláky, koulovat se, klouzat a bobovat. V přírodě hledáme stopy

zvířat, posloucháme zvuky a krmíme lesní zvěř a ptáky. Rozloučení se se zimou máme nejraději. Loučíme se s nadvládou Paní Zimy a ve třídě oslavujeme masopust dětským karnevalem.

Konkretizované výstupy integrovaného bloku

Vzdělávací oblast Dítě a jeho tělo (biologická)

Podoblast Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- *běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze*
- *otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace*
- *pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus*

Podoblast Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- *upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje*
- *zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelkami, štětcem, nůžkami)*
- *zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, dřívky)*

Podoblast Sebeobsluha

- *samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky*
- *udržovat pořádek, zvládat uklízení hraček, pomůcek atd.*

Podoblast Zdraví, bezpečí

- *uvědomovat si, co je nebezpečné, co by nám mohlo ublížit*
- *vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)*

Vzdělávací oblast Dítě a jeho psychika (psychologická)

Jazyk a řeč

Podoblast Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování,

dorozumívání

- *spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií*
- *znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)*
- *sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat*

Poznávací schopnosti

Podoblast Vnímání

- *rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus*
- *sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech*
- *rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky*

Poznávací schopnosti

Podoblast Pozornost, soustředěnost, paměť

- *soustředěně poslouchat pohádku, písničku, nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu*
- *zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu*
- *zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho*

Poznávací schopnosti

Podoblast Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- *spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného*
- *dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)*
- *vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)*
- *vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)*

Poznávací schopnosti

Podoblast Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- *poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)*
- *napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)*
- *napodobit některá písmena, číslice*

Poznávací schopnosti

Podoblast Časoprostorová orientace

- *orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed, druhý)*
- *orientovat se v prostoru podle slovních pokynů*
- *orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)*
- *rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)*

Poznávací schopnosti

Podoblast Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

- *rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)*
- *porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrždit knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)*
- *chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)*

Poznávací schopnosti

Podoblast Řešení problémů, učení

- *jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí*
- *vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je*
- *přicházet s vlastními nápady*

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast Sebevědomí a sebeuplatnění

- *samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)*
- *umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)*
- *snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor*

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast Sebevládnutí a přizpůsobivost

- *reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)*
- *přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci*
- *umět se přizpůsobit novým změnám*

Sebepojetí, city, vůle

podoblast Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- *odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)*
- *přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)*
- *přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)*

Vzdělávací oblast Dítě a ten druhý (sociální)

Podoblast Komunikace s dospělým

- *respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)*
- *obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.*

Podoblast Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- *aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)*
- *chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se*

Podoblast Sociabilita

- *obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení*
- *všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)*
- *porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)*
- *nabídnout pomoc*

Vzdělávací oblast Dítě a společnost (sociokulturní)

Podoblast Společenská pravidla a návyky

- *umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,*
- *pochopit funkci rodiny a jejich členů*

podoblast Zařazení do třídy/do skupiny/

- *reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)*
- *navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství*

podoblast Kultura, umění

- *pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)*
- *vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)*

Vzdělávací oblast Dítě a svět (environmentální)

Podoblast Poznatky, sociální informovanost

- *rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)*
- *mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi*

setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)

- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Podoblast Adaptabilita ke změnám

- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování

- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast Vztah k životnímu prostředí

- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.

- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

III Rozkvetlé jaro (rozsah 8-10 týdnů)

Sněhuláci, koulování, k tomu zimní sportování.

Ty, kdo rád bys tancoval, pojd' k nám na náš karneval.

Princezniczkou na bále, spočítáme korále.

Čím budu, až vyrostu? Překvapím i starostu!

Po zimní odpočinku si všímáme vrtošivého počasí, prvních příslibů jara, typického pro jarní období (tání sněhu, teplý vítr, plískanice). Pozorujeme přírodu živou - neživou, teplo a světlo probouzí přírodu, vše začíná nový život, roste, raší, zelená se. Jsou vidět první poupata, lístky, přilétají první ptáci. Seznamujeme se s cyklem růstu, sázíme osivo, vysazujeme první rostlinky, vytváříme jarní zahrádky (na Velikonoce), děláme pokusy s prvními kytičkami. Vnímáme první lezoucí a létající hmyz, poznáváme zvířátka a jejich mláďátka, první jarní kytičky. Velikonoce přinášejí dětem mnoho zajímavých činností výtvarných, kreativních atd. Dodržujeme a poznáváme tradice spojené s Velikonocemi. Snažíme se chápat rozdíl mezi životem ve městě a na vsi. Pozorujeme dopravní ruch, zvuky na ulici i dopravní značky. Dodržujeme dopravní předpisy a orientujeme se v prostoru. Vztahy v rodině a citové vazby upevňujeme oslavou Dne matek. Poznáváme práci rodičů a tradiční role v rodině. Zajedeme si

na návštěvu kamarádů do školy, kde nám pomohou beze strachu zvládnout zápis do 1. třídy ZŠ.

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

Vzdělávací oblast Dítě a jeho tělo (biologická)

Podoblast Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- *zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení*
- *házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí*
- *užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, kola, traktor)*
- *být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě*

Podoblast Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- *napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena, čísla*
- *zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou) atd.*
- *zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, dřívky)*

Podoblast Sebeobsluha

- *postarat se, pohlídat si své věci, o hračky*
- *udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce*

Podoblast Zdraví, bezpečí

- *projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám*
- *chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, ve městě, v přírodě)*
- *znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)*
- *vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)*

Vzdělávací oblast Dítě a jeho psychika (psychologická)

Jazyk a řeč

Podoblast **Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- předat vzkaz
- chápat jednoduché hádanky, hlavolamy

Poznávací schopnosti

Podoblast **Vnímání**

- rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus
- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- správně reagovat na světelné a akustické signály

Poznávací schopnosti

Podoblast **Pozornost, soustředěnost, paměť**

- dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím
- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu

Poznávací schopnosti

Podoblast **Tvořivost, vynalézavost, fantazie**

- vyjadřovat fantazijní představy
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)

- *experimentovat s výtvarně netradičními materiály*

Poznávací schopnosti

Podoblast Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- *rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)*
- *rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)*
- *sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů*
- *napodobit některá písmena, číslice*
- *poznat některé hudební znaky*

Poznávací schopnosti

Podoblast Časoprostorová orientace

- *rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů*
- *orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)*
- *orientovat se v prostoru podle slovních pokynů*
- *orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, ráno, odpoledne)*

Poznávací schopnosti

Podoblast Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

- *rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký)*
- *porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztrdit korálky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)*
- *chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecnovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, hádanky.*

Poznávací schopnosti

Podoblast Řešení problémů, učení

- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- přicházet s vlastními nápady
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při neporozumění, zkoušet, experimentovat
- odlišit hru od systematické povinnosti

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast Sebevědomí a sebeuplatnění

- umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast Sebeovládání a přizpůsobivost

- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídít)
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem

Sebepojetí, city, vůle

podoblast Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- přijímat pokyny
- plnit činnosti podle instrukcí
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)

Vzdělávací oblast Dítě a ten druhý (sociální)

Podoblast Komunikace s dospělým

- obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.

- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání

Podoblast **Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech**

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla, apod.)

Podoblast **Sociabilita**

- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)
- respektovat rozdílné schopnosti
- důvěřovat vlastním schopnostem
- nabídnout pomoc druhým

Vzdělávací oblast dítě a společnost (sociokulturní)

Podoblast **Společenská pravidla a návyky**

- umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita

podoblast **Zařazení do třídy/do skupiny/**

- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny

podoblast **Kultura, umění**

- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. výtvarnou, dramatickou, hudební)
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)

- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností

Vzdělávací oblast Dítě a svět (environmentální)

Podoblast Poznatky, sociální informovanost

- uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý

- mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)

- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)

Podoblast Adaptabilita ke změnám

- zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování

- vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat

- ctít oslavy narozenin, svátků, slavností

Podoblast Vztah k životnímu prostředí

- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)

- být citlivý k přírodě

IV Rozverně léto (rozsah 8-10 týdnů)

Odkud se ta voda vzala? Koloběhem kolovala.

Děti k svátku překvapíme, za zvířátka vyrazíme.

Cestujeme do světa, od jara až do léta pozor, už se odlétá!

Začíná léto, dny jsou slunné, povídáme si o změnách v přírodě, počasí, činnosti a aktivity přenášíme ven do přírody, do lesa a našeho okolí. Jsme v přírodě, u nedalekého rybníčku, na louce a místech určených ke sportu (sportovní klub Ho sport, zahrada, dětské

hřiště). Upozorňujeme děti na nástrahy a nebezpečí, se kterými se můžeme setkat v lese a okolí. Učíme děti rozeznávat jedlé a jedovaté byliny, plody lesa a květiny.

Slavíme mezinárodní Den dětí, který je plný her, pohádek, sladkostí a překvapení. Jezdíme na výlety, poznáváme naši obec a město České Budějovice. Podporujeme v dětech touhu objevovat a poznávat, mít povědomí o památkách kulturním dědictví. Užíváme posledních společných chvil s předškoláky, prohlubujeme vzájemná přátelství. Nejstarší děti se s námi rozloučí, jsou pasovány na školáky na naší zahradní slavnosti.

Konkretizované výstupy integrovaného bloku:

Vzdělávací oblast dítě a jeho tělo (biologická)

Podoblast Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- *běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze*
- *házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí*
- *užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, tatry)*
- *pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, v písku)*
- *pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)*
- *být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě*

Podoblast Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- *tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím*
- *zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami a materiály (např. papírem-překládání, modelovací hmotou)*
- *kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů*
- *zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji*

Podoblast Zdraví, bezpečí

- *mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách*
- *znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování)*
- *uvědomovat si, co je nebezpečné*

- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)

Vzdělávací oblast dítě a jeho psychika (psychologická)

Jazyk a řeč

Podoblast **Výslovnost, gramatická správnost řeči, porozumění, vyjadřování, dorozumívání**

- vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky
- poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu
- poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)
- rozkládat slova na slabiky
- vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce

Poznávací schopnosti

Podoblast **Vnímání**

- sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech
- rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat

Poznávací schopnosti

Podoblast **Pozornost, soustředěnost, paměť**

- zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce)

- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod.

- uplatňovat postřeh a rychlost

Poznávací schopnosti

Podoblast Tvořivost, vynalézavost, fantazie

- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály

- dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek

- navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)

- experimentovat s výtvarně netradičními materiály

- využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí

Poznávací schopnosti

Podoblast Rozlišování obrazných znaků a symbolů, grafické vyjadřování

- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů

- napodobit některá písmena, číslice

- poznat některé hudební znaky

Poznávací schopnosti

Podoblast Časoprostorová orientace

- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat

- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)

- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů

- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)

- rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)

- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky

Poznávací schopnosti

Podoblast Základní matematické, početní a číselné pojmy a operace

- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídit předměty minimálně dle jednoho kritéria
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)
- řešit labyrinty (sledovat cestu)

Poznávací schopnosti

Podoblast Řešení problémů, učení

- slovně, výtvarně vyjádřit svoje jednoduché „nápad“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- přicházet s vlastními nápady
- odlišit hru od systematické povinnosti

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast Sebevědomí a sebeuplatnění

- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)
- nebát se požádat o pomoc, radu

Sebepojetí, city, vůle

Podoblast Sebevládnutí a přizpůsobivost

- přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci

Sebepojetí, city, vůle

podoblast Vůle, vytrvalost, city a jejich projevy

- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevoval pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)
- rozhodovat sám o sobě (o svém chování)

Vzdělávací oblast dítě a ten druhý (sociální)

Podoblast Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem
- využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.)

Podoblast Sociabilita

- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)
- nepřijemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout
- bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)
- uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)

Vzdělávací oblast dítě a společnost (sociokulturní)

Podoblast Společenská pravidla a návyky

- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti

Podoblast Zařazení do třídy/do skupiny/

- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevoval ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu

*podoblast **Kultura, umění***

- *pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, výtvarnou, dramatickou, hudební)*
- *v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění*
- *všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)*
- *zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)*

Vzdělávací oblast dítě a svět (environmentální)

*Podoblast **Poznatky, sociální informovanost***

- *uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý, a ne vždy šťastný*

*Podoblast **Adaptabilita ke změnám***

- *zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování*
- *ctít oslavy narozenin, svátků, slavností*

*Podoblast **Vztah k životnímu prostředí***

- *uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)*
- *všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.*
- *být citlivý k přírodě.*

JEŽEČCI – TÉMATA 1. TŘÍDA

Integrované bloky	Měsíc	1. Týden	2. Týden	3. Týden	4. Týden
Podzim čaruje	Září = Ježeček Bód'á nastupuje do školky	Jak to chodí ve školce	Kdo je náš kamarád	Kdo je náš kamarád	Sklízíme ovoce a zeleninu
	Říjen = Co dělá Bód'á na podzim	Loučíme se s vlaštovičkou	Co se děje v lese	Barevný podzim	Dušičky a Halloween
	Listopad = Loučíme se s podzimem	Prší, prší, jen se leje	Moje rodina	Moje tělo a mé zdraví	Já jsem muzikant
Když kraluje paní zima	Prosinec = Veselé Vánoce ježečka Bódi	Když Mikuláš naděluje	Těšíme se na Ježíška	Hurá, jsou tu Vánoce!	
	Leden =Ježečkovi zimní radovánky	My tři králové jdeme k Vám	Sněhuláka mráz ven láká	Zvířátka v zimě	Zimní olympiáda
	Únor = S Bód'ou do pohádky	Masopustní koleda	Roztančený karneval	Povídám, povídám pohádku	Hádej, kým budu
Rozkvetlé	Březen =	Jaro dělá pokusy	Máme rádi	Týden s knížkou	Hody, hody,

jaro	Probuzení do jara		mláďátka		doprovody
	Duben = V ježčím domě slaví Velikonoce	Hody, hody, doprovody	Raketou do Vesmíru	Naše planeta Země	Čarujeme se Saxanou
	Květen = Všude dobře doma nejlépe	Kde domov můj	Svátek maminek	Na výletě kolem vody	Jedeme k moři
Rozmarné léto	Červen = Bůďa jede na výlet	Všechny děti mají svátek	Hlavně žádné boule	Letem světem	Těšíme se na prázdniny
	Červenec, Srpen = Ježeček má prázdniny	Indiánské léto	Indiánské léto		

ŽABIČKY – TÉMATA 2. TŘÍDA

Integrované bloky	Měsíc	1. Týden	2. Týden	3. Týden	4. Týden
Malíř podzim	Září = Zvykáme si v Žabičkách	Vítejte v Žabičkách	Aby nám tu dobře bylo	Aby nám tu dobře bylo	Rytíři a princezny
	Říjen =Podzimní hrátky	Ovoce a zelenina	Zvířátka na podzim	Podzimní proměny	Dušičkový týden
	Listopad = Já a ti, co mám rád/a	Tatínek, maminka, to je moje rodinka	Moje tělo a moje zdraví	Moje tělo a moje zdraví	Podzim předává vládu zimě
Paní zima	Prosinec = Vánoční těšení	Mikuláš a jeho pomocníci	Chystáme se na Vánoce	Chystáme se na Vánoce	
	Leden = Zimní radovánky	My tři králové jdeme k vám	Jak kraluje paní Zima	Sněhuláka snížek láká	Zvířátka na svobodě a v zajetí
	Únor = Pohádkový únor	Poklad jménem knížka	Masopustní veselí	Povídám, povídám pohádku	Čím budu, až vyrostu
Rozkvetlé jaro	Březen = Jarní probuzení	Příroda se probouzí	Mládátka	Pilní jako včeličky	Na návštěvě ve škole
	Duben = Dubnové poznávání	Velikonoce svátky jara	Velikonoce svátky jara	Vesmír a planeta Země	Čarodějnické zázraky a kouzelnické lumpárny

	Květen = Děláme radost	Překvapení pro maminku	Překvapení pro maminku	Staré pověsti české	Zázračná voda a život v ní
Rozverné léto	Červen = Chystáme se do školy	Malí Indiáni	Brzy budu školákem	Jak se chovat dobře vím, s boulemi se netrápím	Letní dobrodružství
	Červenec = Letní hrátky	Letní hrátky	Letní hrátky		

8. Evaluační systém

8.1 Plán evaluace

Co hodnotím	Jakým způsobem	Kdo hodnotí	Jak často
TVP	1. Analýza učitelek	učitelky na třídě	průběžně
	2. Týdenní tematické celky	učitelky na třídě	týdně
	3. Evaluace bloků a témat	učitelky na třídě	Po ukončení bloků a témat
	4. Společná setkání s rodiči, rozhovory, indiv. rozhovory	rodiče	průběžně
ŠVP	5. Analýza učitelky a nepedagog. pracovnice	učitelka+prov ozní	průběžně
	6. Záznam evaluace ŠVP	učitelky	1xročně
	7. Evaluační dotazník pro učitelku	učitelka	1xročně
EVALUACE DĚTÍ	8. Analýza učitelek	obě učitelky	průběžně
	9. Charakteristika třídy	obě učitelky	1xročně
	10. Portfólia dětí	obě učitelky	průběžně
	11. Spolupráce s rodiči, rozhovory	uč+ředitelka	průběžně
AUTOEVALU ACE	12. Dotazník učitelky	učitelka	1xročně
	13. Dotazník provozní prac.	provozní prac.	1xročně
	14. Vzájemná hospitace učitelek	učitelky	průběžně
	15. Hospitace ředitelky u učitelky	ředitelka	průběžně

8. 2 Záznam evaluace bloku a jeho témat

Záznam evaluace bloku a jeho témat		šk. rok:
ČASOVÉ OBDOBÍ:	záznam provedla: dne:	
BLOK:		
TÉMATA:		
•		
•		
•		
KRITÉRIA: bodů	BODOVÉ HODNOCENÍ: 1-5	
BYLA TÉMATA PRO DĚTI ZAJÍMAVÁ?		
SPLNILA TÉMATA ZÁMĚR PEDAGOGA?		
UMOŽNILA TÉMATA NAPLNIT CÍLE ZE VŠECH PĚTI OBLASTÍ?		
UMOŽNILA TÉMATA NAPLNIT CÍLE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ?		
PLNILA TÉMATA POŽADAVEK NA PESTROST A VYVÁŽENOST ČINNOSTÍ?		
PLNILA TÉMATA POŽADAVEK NA ROZVOJ OSOBNOSTI DÍTĚTE?		
PLNILA TÉMATA POŽADAVEK NA ROZVOJ SCHOPNOST I UČENÍ?		
PLNILA TÉMATA POŽADAVEK NA DĚTI- PROJEVOVAT SE JAKO SAMOSTATNÁ OSOBNOST?		
PLNILA TÉMATA POŽADAVEK NA REALIZACI HODNOTOVÉHO CÍLE (MORÁLNÍ KVALITY)?		
PLNILA TÉMATA ZÁMĚR - DOCÍLIT SOUČINNOST S RODIČI?		
ZÁVĚRY PRO DALŠÍ ČINNOST:		

8. 3 Záznam evaluace témat

Záznam evaluace témat		šk. rok:
ČASOVÉ OBDOBÍ:	záznam provedla: dne:	
BLOK:		
TÉMA:		
1.		
2.		
3.		
4.		
CO SE DĚTI NAUČILY:		
CO DĚTI ZAUJALO:		
CO SE Povedlo:		
CO SE NEPOVEDLO – PROČ:		